

Періодизація розвитку художньої культури(стилі)

- 1.Первісний(35 тис.-4 тис.до.н.е)
- 2.Античний(3 ст.до.н.е-5 ст.н.е)
- 3.Романський(10 - 12 ст.)
- 4.Готичний(12-15 ст.)
- 5.Ренесанс(14-15 ст.)
- 6.Бароко(16-18 ст.)
- 7.Класицизм(18-19 ст.)
- 8.Романтизм(19 ст.)
- 9.Реалізм
- 10.Імпресіонізм
- 11.Модернізм
- 12.Постмодернізм

Античний стиль (з лат. Antiquus - давній) - (VIII ст. до н.е - V ст.н.е.)
відображає твори художньої культури
Давньої Греції та Стародавнього Риму;
відзначається домінуванням **принципу**
геометричної пропорційності,
динаміки та симетричності, основу
якого складають естетичні поняття
міри, гармонії та краси.

Ніка
Самофракійська

Венера
Мілоська

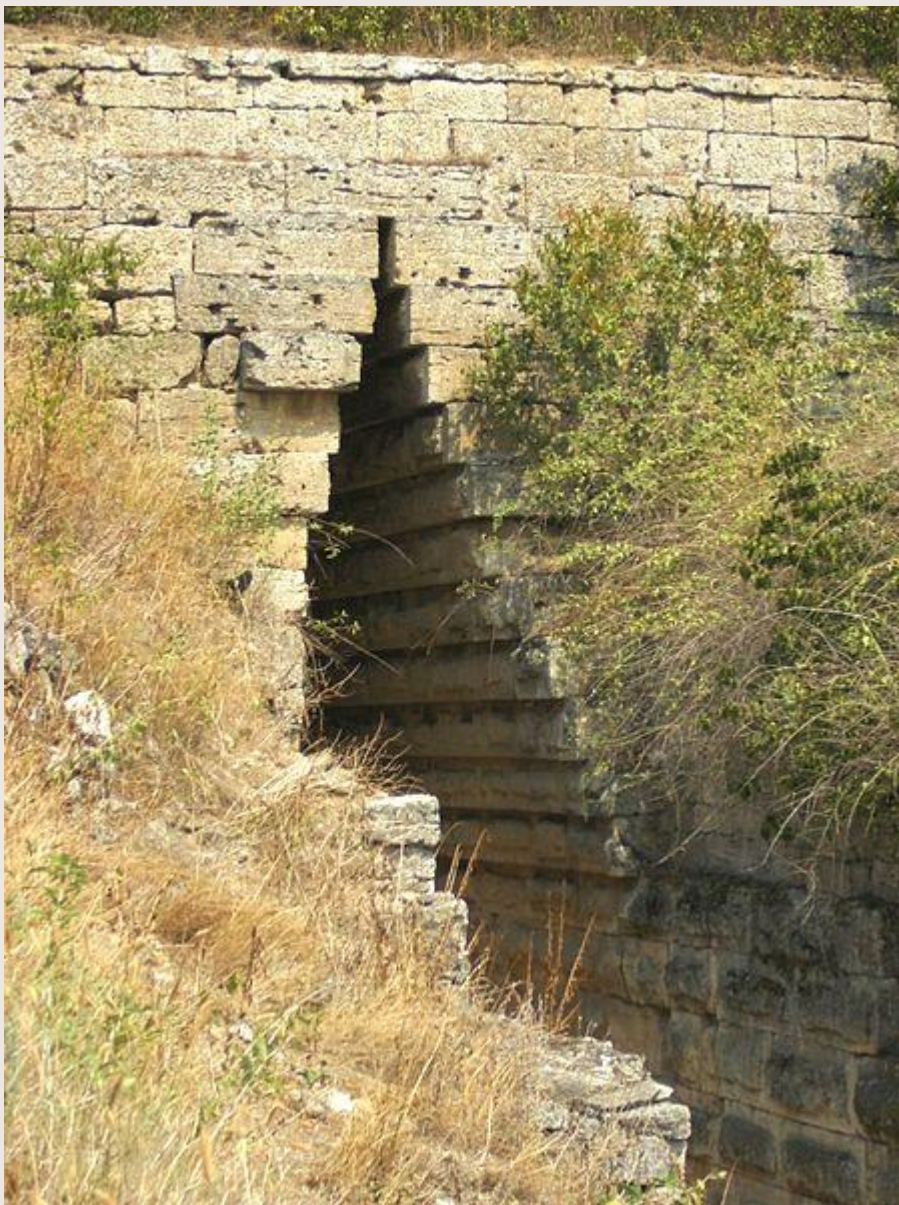
Афіни,
Греція

Афінський
акрополь

Стародавній
театр
на острові Делос

Керч, Царський курган,
архаїчне склепіння

Руїни давньогрецького театру, Херсонес
Таврійський (Севастополь).

Романський стиль (від лат. romanus — римський) — художній стиль, що панував у Європі (переважно західній) в X—XII ст. (у деяких місцях — і в XIII ст.), один із найважливіших етапів розвитку середньовічного європейського мистецтва. Найповніше виявив себе в архітектурі. Термін «романський стиль» увів на поч. XIX ст. Арсісс де Комон, який встановив зв'язок архітектури XI—XII ст. із давньоримською. За художніми ознаками **мистецтво** цього періоду **схематичне, умовне**. Для романської композиції характерні **простір**, позбавлений глибини, **різномасштабні фігури**.

Абатство Св.Віктора в Джензі,

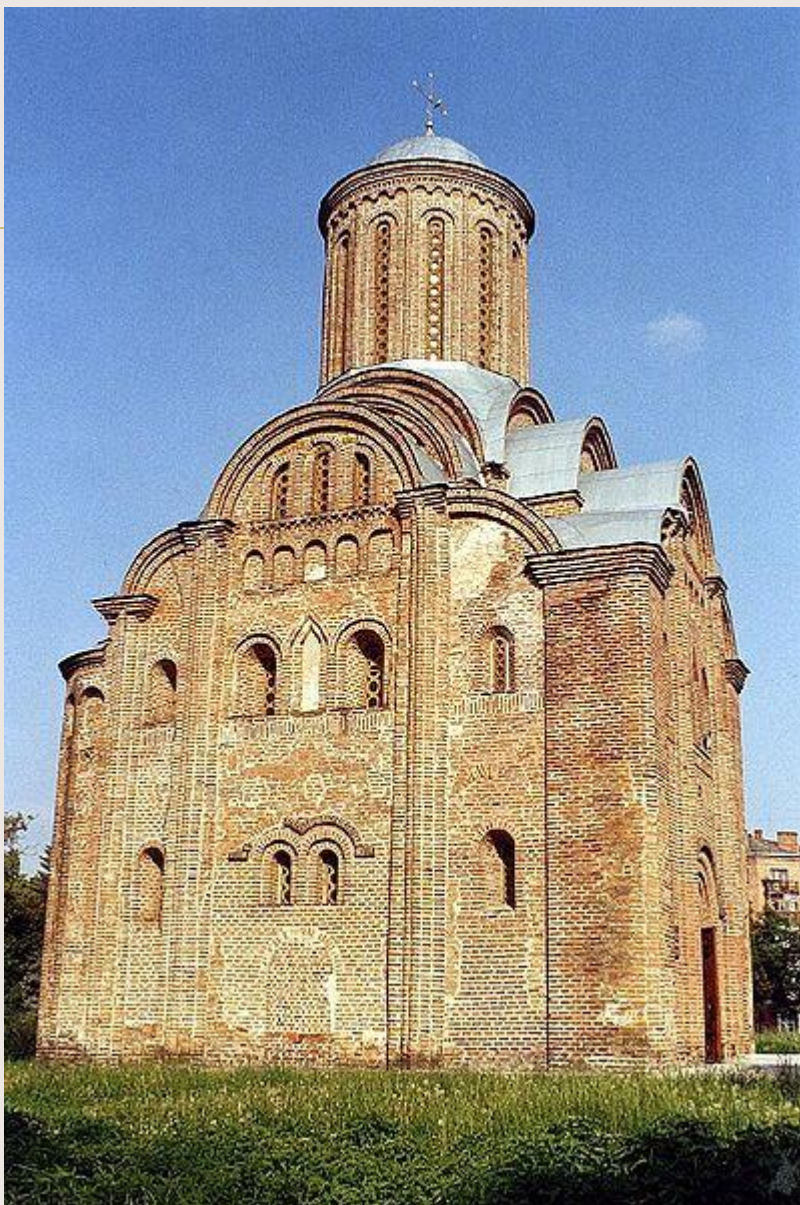

Замок в Галичі, Івано-Франківська

Софійський собор, Київ, 1017/1037. Спочатку побудований у візантійському стилі, у 18 ст. реконструйований у стилі українського бароко

П'ятницька церква у Чернігові,
побудована у XII-XIII ст. у візантійському
стилі, реконструйована арх. П.Д.
Барановським у 1962 р.

Готичний стиль (з лат. Gothi - готи) - художній стиль (XII - XIV ст.), пов'язаний з життям міста як центру середньовічної культури. Готична архітектура відрізняється підкресленою **спрямованістю в небо**, **стрілчастими арками**, **каркасними конструкціями**, **гігантськими ажурними баштами**; величезними **стрілчатими вікнами з багатоколірними вітражами**. У готичній архітектурі зникають настінні мозаїки та **фрески**, натомість споруди прикрашаються **химерно вигнутими скульптурними зображеннями** та складним **орнаментом**.

Кафедральний собор

Собор Паризької

Німецька готика.
Собор в
Наумбурзі

У 1527 році під час великої львівської пожежі згоріло практично усе готичне місто. Постраждала також і кафедра — особливо західна її сторона та вежа. Відбудовою храму зайнялися вже ренесансні архітектори, що вплинуло на майбутній вигляд споруди

Реформатська
церква (Хуст),
колишній
Єлизаветинський
костел 13 ст.

Костел Св. Миколая, пізня готика, Куликів (сmt), Львівська обл

Ренесанс у Львові

У XVI–XVII ст. в Україні розповсюдився стиль Ренесансу. Найяскравіше він відобразився в архітектурі Львова. На одній з центральних площ цього міста майже повністю зберігся ренесансний ансамбль будинків, естетичною домінантою його є так звана Чорна кам'яниця — чорна будівля в оточенні світлих. Нашарування епох та поєднання різних архітектурних стилів в архітектурному ансамблі Львова роблять місто справжнім музеєм просто неба. Історична центральна частина Львова зарахована ЮНЕСКО до культурної спадщини людства.

Костел і монастир бернардинів (Львів). Бічний, південний фасад в стилі Відродження.

Латинський катедральний костел, м. Львів

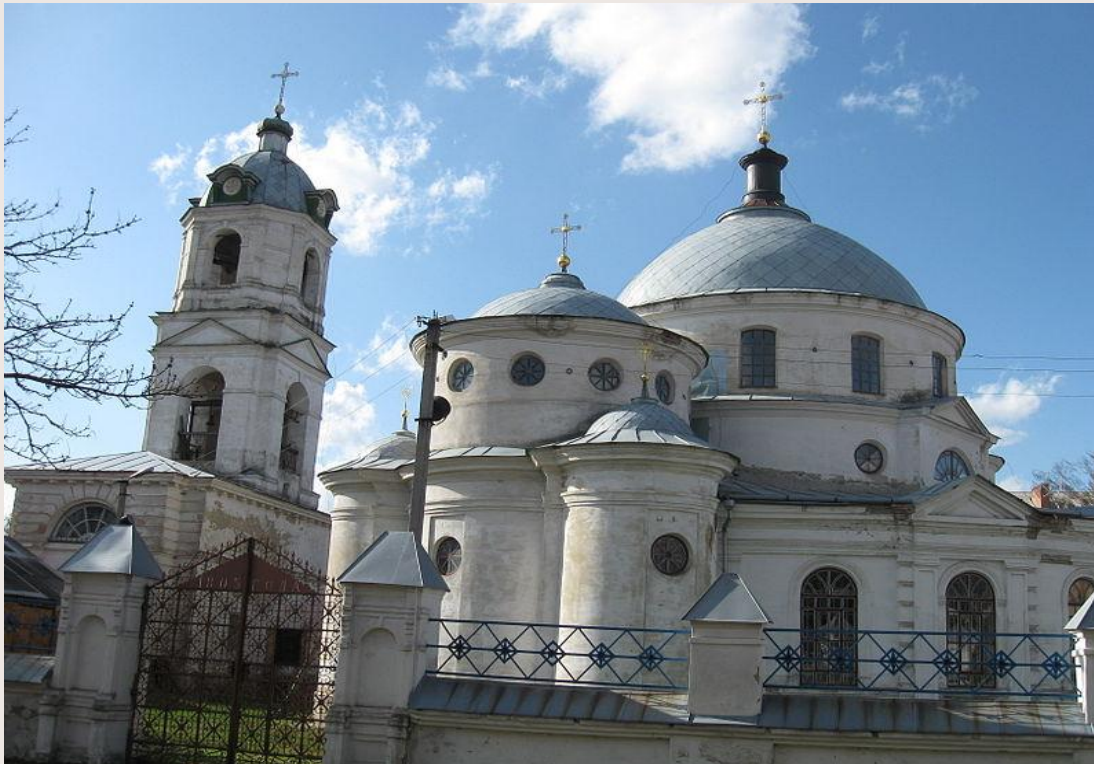

Бароко (з італ. barocco - вигадливий, дивний) - основний стильовий напрям у європейському мистецтві кінця XVI - середини XVIII ст. Відрізняється тяжінням до урочистості, величі, пишноти та помпезності. Йому властиві контрастність, напруженість та динамічність образів. В архітектурі стиль бароко відрізняється просторовим розмахом, плавністю й складним порівнянням криволінійних форм, злиттям об'ємів у динамічну масу, багату на скульптурний декор.

Класицизм (з англ. classicism, з лат. classicus – зразковий) — напрям в європейському мистецтві XVIII ст. - початку XIX ст., найвизначнішою рисою якого є звернення до античного мистецтва та художніх традицій епохи Відродження. Йому притаманне намагання знайти емоційну рівновагу засобами використання перевірених часом класичних форм, де виразно проглядає прагнення до простоти, ясності художнього образу.

Класицизм

— З кінця XVIII ст. в Україну прийшов класицизм, так званий «міський стиль», характерною рисою якого було значне зменшення церковного будівництва. Перевага стала надаватись палацам та громадським будівлям.

Вознесенська церква (Ромни), Сумська обл. унікальна за розплануванням та формою, 1801 р.

Юнаківка, церква Різдва Богородиці, Сумська область

- Наприкінці 18 століття та на початку 19 на землях України з'явилися поодинакі зразки стилю ампір (пізній класицизм, що наслідував зразки архітектури Риму імператорської доби)

Будинок міської адміністрації Полтави, частина відомого ансамблю Круглої площі, арх. А.Д.Захаров, 1803-1805 рр.

Модернізм (з італ. *modernismo* — «сучасна течія»; з лат. *modernus* — «сучасний») — сукупність течій та напрямів у мистецтві з кінця ХІХ ст., для яких є характерним намагання утвердити нові нетрадиційні начала у мистецтві з безперервним оновленням художніх форм та умовністю стилю:

- ◆ кубізм;
- ◆ фовізм;
- ◆ футуризм;
- ◆ авангардизм;
- ◆ примітивізм;
- ◆ супрематизм;
- ◆ символізм;
- ◆ експресіонізм;
- ◆ абстракціонізм;
- ◆ дадаїзм.

Українська сецесія (модерн)

- До найбільш розповсюджених зразків архітектури на теренах України належать зразки пам'яток сецесії (декоративного стилю капіталізму модерн). Саме на цей період прийшлося масове будівництво залізничних вокзалів, крамниць, театрів, каплиць і церков, пересічної забудови з цегли, бетону чи дерева. Відносна наближеність до сьогодення та трагічна історія України в 20 столітті не сприяла ні збереженню пам'яток доби сецесії, ні сталій уяві про мистецьку вартість і коштовність пам'яток доби. Вони масово гинули в часи війни 1941-1945 років, активно розбиралися в повоєнну пору, знищуються досьогодні. Увагу привертають лише унікальні, ексклюзивні зразки української сецесії (модерну). В Україні до початку 21 ст. не було створено ні капітального переліку пам'яток сецесії, ні значних наукових монографій, присвячених добі сецесії. Дерев'яна архітектура України доби модерн залишилась маловідомою сторінкою історії навіть для фахівців.

Серед визначних митців, що працювали в стилі сецесія, низка архітекторів Львова, Харкова, Києва, Вінниці, Одеси, Дніпропетровська, Маріуполя, Ялти, Гурзуфа:

Бекетов Олексій Миколайович

Городецький Владислав Владиславович

Артинов Григорій Григорович

Нільсен Віктор Олександрович

Брадтман Едуард-Фердинанд Петрович та інші.

Будинок з химерами у стилі модерн, Київ, арх.
В. Городецький, 1901-1902

місто Радехів, Міська бібліотека, Львівська область